

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-I Examination
Education (Optional) Paper-I
Introduction to Education and Philosophy: DSCEDU01101
Subject Code: 240101

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1 A) Choose the Correct alternatives from the following.

10

- 1 The one for whom we live is called-----
a. Life b. Rules c. Values d. Culture
- 2 Public cleanliness is a----- type of value.
a. public b. personal c. aesthetic d. moral
- 3 -----is the founder of Rayat Shikshan Sanstha.
a. Mahatma Gandhi b. Karmaveer Bhaurao Patil c. Mahatma Phule d. Lokmany Tilak
- 4 In ----- type of discipline, the teacher has priority.
a. Discipline of personal influence b. Discipline of repression c. Self-discipline d. None of these
- 5 The idea of object form and imaginary world was presented by ----.
a) Plato b) Rabindranath Tagore c) Rousseau d) Kohler
- 6 ----- is the emblem of the Rayat Sihikshan Sanstha.
a) Banyan tree b) Coconut tree c) Mango tree d) Pimpal tree
- 7 Who wrote the book 'Farmer's Delight'?
a) Karmaveer Bhaurao Patil b) Mahatma Gandhi c) Mahatma Phule d) Radhakrishnan
- 8 A teacher is a nation's-----.
a. Statue maker b. Sculptor c. Artist d. the painter
- 9 Socialization is an important function of-----.
a. society b. school c. family d. country
- 10 School is likened to a garden by -----
a. Rousseau b. Pestology c. Nobel d. Montessori

Q.1 B) Write answer in one sentence.

10

- 1 The word education is derived from which Sanskrit word?

- 2 Who proposed the idea that education through action is the real education?
- 3 what is mean by culture transition?
- 4 what is the value?
- 5 Which type of discipline is not durable ?
- 6 Which type of discipline is traditional?
- 7 Whose function is Culture tranmission ?
- 8 Who was of the opinion that “no mediator needed to worship God”?
- 9 Which newspaper of Jyotiba Phule was very popular?
- 10 Who exclaimed that Bhaurao’s work is the pillar of his fame?

Q.2. Write short Notes (Four out of Six) .

20

- 1 Concept of Philosophy
- 2 Teacher's Contribution in Culture Transition
- 3 Unbound Discipline
- 4 The Discipline of Person Influence
- 5 Shantiniketan
- 6 Rayat Shikshan Sanstha - Establishment

Q.3. Write short Answers (Two out of Four) .

20

- 1 Explain importance of Education in human life
- 2 Explain the importance of culture in human life.
- 3 Explain family causes of indiscipline.
- 4 Educational Thoughts of Rabindranath Tagore

Q.4. Answer the following question on broad. (One out of two).

20

- 1 Explain concept of Philosophy and Education.
 - 2 Write the significance of Karmveer Bhaurao Patil's educational ideas in our modern times.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती
- 2 सार्वजनिक स्वच्छता हे----- प्रकारचे मूल्य आहे.
अ. सार्वजनिक ब. वैयक्तिक क. सौंदर्यात्मक ड. नैतिक
- 3 लोकशाही पद्धतीमध्ये ----- शिस्त उपयुक्त आहे . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही
- 4 शिस्तीच्या -----प्रकारात शिक्षकाला अग्रस्थान असते . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही
- 5 वस्तुरूप व कल्पनामय जगाची कल्पना----- यांनी मांडली.
अ) प्लेटो ब) रवींद्रनाथ टागोर क) रुसो ड) कोहलर
- 6 रयत शिक्षण संस्थेचे बोधचिन्ह ----- आहे .
अ) वटवृक्ष ब) नारळ वृक्ष क) आंबा वृक्ष ड) पिंपळ वृक्ष
- 7 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हे पुस्तक ----- यांनी लिहिले ?
अ) कर्मवीर भाऊराव पाटील ब) महात्मा गांधी क) महात्मा फुले ड) राधाकृष्णन
- 8 शिक्षक हा राष्ट्राचा----- आहे.
अ. मूर्तिकार ब. शिल्पकार क. कलाकार ड. चित्रकार
- 9 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.
अ. समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे
- 10 शाळेला बागेची उपमा ----- ने दिली आहे.
अ. रुसो ब. पेस्तालॉजी क. फ्रोबेल ड. मॉन्टेसरी

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

- 1 'शिक्षण' हा शब्द कोणत्या संस्कृत धातूपासून बनलेला आहे?
- 2 'कृतीतून शिक्षण हेच खरे शिक्षण' हा विचार कोणी मांडला?
- 3 संस्कृती संक्रमण म्हणजे काय?
- 4 मूल्य म्हणजे काय?
- 5 कोणत्या प्रकारची शिस्त टिकाऊ नसते ?
- 6 शिस्तीचा कोणता प्रकार पारंपारिक आहे?
- 7 संस्कृती संक्रमण हे कोणाचे कार्य आहे.?
- 8 "ईश्वराला भजण्यासाठी मध्यस्थची गरज नाही" असे मत कोणाचे होते?

- 9 जोतिबांचे कोणते वृत्तपत्र फार गाजले होते?
- 10 “भाऊरावांचे कार्य हाच त्यांचा कीर्तीस्तंभ आहे” असे गौरव उद्गार कोणी काढले?

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

- 1 तत्त्वज्ञानाची संकल्पना
- 2 संस्कृती संक्रमणात शिक्षकाचे योगदान
- 3 बंधनमुक्त शिस्त
- 4 व्यक्तीप्रभावाची शिस्त
- 5 शांतिनिकेतन
- 6 रयत शिक्षण संस्था- स्थापना

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

- 1 मानवी जीवनातील शिक्षणाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- 2 मानवी जीवनात संस्कृतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 3 बेशिस्तीची कौटुंबिक कारणे सोदाहरण स्पष्ट करा
- 4 रवींद्रनाथ टागोर यांचे शैक्षणिक विचार

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

- 1 तत्त्वज्ञान आणि शिक्षण यांच्या संकल्पना स्पष्ट करा .
- 2 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या शैक्षणिक विचारांचे आपल्या आधुनिक काळातील महत्त्व लिहा.

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-I Examination
Education (Optional) Paper-I
Introduction to Education and Philosophy: DSCEDU01101
Subject Code: 240101

Time: Three Hours

Total Marks: 80

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१०

1 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.

अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती

Option 3

2 सार्वजनिक स्वच्छता हे----- प्रकारचे मूल्य आहे.

अ. सार्वजनिक ब. वैयक्तिक क. सौंदर्यात्मक ड. नैतिक

Option 1

3 लोकशाही पद्धतीमध्ये ----- शिस्त उपयुक्त आहे . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 3

4 शिस्तीच्या ----- प्रकारात शिक्षकाला अग्रस्थान असते . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 2

5 वस्तुरूप व कल्पनामय जगाची कल्पना----- यांनी मांडली.

अ) प्लेटो ब) रवींद्रनाथ टागोर क) रुसो ड) कोहलर

Option 1

6 रयत शिक्षण संस्थेचे बोधचिन्ह ----- आहे .

अ) वटवृक्ष ब) नारळ वृक्ष क) आंबा वृक्ष ड) पिंपळ वृक्ष

Option 1

7 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हे पुस्तक ----- यांनी लिहिले ?

अ) कर्मवीर भाऊराव पाटील ब) महात्मा गांधी क) महात्मा फुले ड) राधाकृष्णन

Option 3

8 शिक्षक हा राष्ट्राचा----- आहे.

अ. मूर्तिकार ब. शिल्पकार क. कलाकार ड. चित्रकार

Option 2

9 समाजीकरण हे----- महत्वाचे कार्य आहे.

अ. समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे

Option 2

10 शाळेला बागेची उपमा ----- ने दिली आहे.

अ. रुसो ब. पेस्तालोजी क. फ्रोबेल ड. मॉन्टेसरी

Option 2

Q.1 B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

10

1 'शिक्षण' हा शब्द कोणत्या संस्कृत धातूपासून बनलेला आहे?

Ans:

2 'कृतीतून शिक्षण हेच खरे शिक्षण' हा विचार कोणी मांडला?

Ans:

John Dewey-जॉन डुई

3 संस्कृती संक्रमण म्हणजे काय?

Ans:

मागील पिढीकडून पुढील पिढीकडे संस्कृतीचा वारसा सातत्याने चालू ठेवणे

4 मूल्य म्हणजे काय?

Ans:

व्यक्ती ज्याच्यासाठी जगते ते मूल्य

5 कोणत्या प्रकारची शिस्त टिकाऊ नसते ?

Ans:

6 शिस्तीचा कोणता प्रकार पारंपारिक आहे?

Ans:

7 संस्कृती संक्रमण हे कोणाचे कार्य आहे.?

Ans:

Education-शिक्षणाचे

8 “ईश्वराला भजण्यासाठी मध्यस्थची गरज नाही” असे मत कोणाचे होते?

Ans:

Mahatma Jyotirao Phule-महात्मा ज्योतिराव फुले

9 जोतिबांचे कोणते वृत्तपत्र फार गाजले होते?

Ans:

दीनबंधू-Dinbandhu

10 “भाऊरावांचे कार्य हाच त्यांचा कीर्तीस्तंभ आहे” असे गौरव उद्गार कोणी काढले?

Ans:

Mahatma Gandhi-महात्मा गांधी

Q.2.टीपा लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार).

२०

1 तत्त्वज्ञानाची संकल्पना

Ans:

2 संस्कृती संक्रमणात शिक्षकाचे योगदान

Ans:

3 बंधनमुक्त शिस्त

Ans:

4 व्यक्तीप्रभावाची शिस्त

Ans:

5 शांतिनिकेतन

Ans:

6 रयत शिक्षण संस्था- स्थापना

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन) .

२०

1 मानवी जीवनातील शिक्षणाचे महत्त्व स्पष्ट करा

Ans:

2 मानवी जीवनात संस्कृतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

3 बेशिस्तीची कौटुंबिक कारणे सोदाहरण स्पष्ट करा

Ans:

4 रवींद्रनाथ टागोर यांचे शैक्षणिक विचार

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

२०

1 तत्वज्ञान आणि शिक्षण यांच्या संकल्पना स्पष्ट करा .

Ans:

2 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या शैक्षणिक विचारांचे आपल्या आधुनिक काळातील महत्त्व लिहा.

Ans:
